Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

● În acest număr ● În paginile ● În acest nu măr 2 3 ● În pagi nile ● În acest număr ● În paginile ● În acest număr

CRONICA DRAMATICĂ

ACTUALITATEA

SPORT

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII, SERIA II.
NR. 5550
4 PAGINI — 25 BANI
VINERI
24 MARTIE 1967

1907

ÎN SEMN DE SOLIDARITATE

IORGU IORDAN

În martie 1907 aveam aproape 19 ani și eram elev în clasa a VII-a a Liceului Internat din Iași, unde strălucea în fruntea membrilor corpului didactic, ca profesor de limba română, G. Ibrăileanu, redactorul șef al „Vieții românești", revistă în preocupările social-politice ale căreia problema agrară ocupa un loc cu mult mai important decît toate celelalte.

Izbucnirea răscoalei țărănești ne-a surprins pe toți, în ciuda faptului că condițiile de pregătire a elevilor, și nu numai din punct de vedere strict didactic, erau la acel vestit liceu cu adevărat superioare. Ignoranța noastră cu privire la luptele țăranilor, ca și ale muncitorilor, de altfel, pentru îmbunătățirea situației lor economice era totală. Și aceasta, fiindcă nu ne vorbea nimeni despre ele, cu atît mai puțin profesorul de istorie, mai ales că isto-

EVOCĂRI

ria românilor se preda în clasa a VIII-a, unde, bineînțeles, de asemenea nu se sufla nici un cuvînt despre astfel de mișcări „subversive".

Și mai surprinși am fost din cauze asemănătoare, de astă dată profund de dureros, cînd am aflat despre sălbaticile represiuni împotriva țăranilor răsculați. Marea majoritate a colegilor, precum și a camarazilor din alte clase, erau bursieri, printre ei mulți copii de țărani, mai puțini de muncitori industriali, la care se adăugau numeroși fii de modești salariați rurali sau urbani. În sufletul tuturor, cruzimea nemaiîntîlnită a reprimării răscoalelor, ca și a tratamentului aplicat, înainte de a fi judecați, celor socotiți vinovați, a stîrnit o adîncă revoltă, amestecată cu durere de frate, de părinte sau de rudă apropiată, care ne-a stăpînit multă vreme, chiar după sfîrșitul aparent al vijeliei.

Informațiile ni le procuram din gazete, care, vă închipuiți ușor, ajungeau în mîinile noastre pe ascuns: cîțiva colegi „realiști" urmau cursurile la Liceul național, fiindcă liceul nostru nu avea secția reală, și aveau astfel posibilitatea să le cumpere. Nu era elev, cel puțin în clasa mea, care să nu citească măcar o gazetă pe zi (de prefe-

(Continuare în pag. a III-a)

„FIECARE MINUT FRUCTIFICAT CU VALOARE MAXIMĂ PENTRU PRODUCȚIE"

ECOUL INIȚIATIVEI LA EA ACASA

● *Din secție criticată, secție felicitată. Promotorul schimbării: inițiativa.* ● *Utilizarea fondului de timp se apropie de limita superioară.* ● *Cine întreține „climatul" inițiativei.* ● *Casierul plătitor, premiind pe evidențiați, a devenit erou de reportaj.* ● *„Bucuroși de oaspeți?" De ce nu, răspund gazdele.*

Dumitru Trocan, frezor (fotografia de sus) și Constantin Mănăilă, strungar (fotografia de jos) — doi dintre tinerii premiați pentru rezultatele obținute în aplicarea inițiativei

Reîntîlnirea cu autorii inițiativei, tinerii de la „Semănătoarea" la două luni după lansarea ei, a debutat cu o declarație. O declarație scurtă, dar care merită, prin conținutul ei, să stea în fruntea acestui reportaj.

— **Sectorul nostru** — ne spune Ion Dobre, secretarul comitetului de partid, **a fost felicitat de conducerea uzinei pentru rezultatele obținute în primele 2 luni ale anului. Am îndeplinit planul în proporție de 105,5 la sută, am creat premizele unei ritmicități bune în întreaga uzină. Socotim că felicitările conducerii uzinei le merită întregul colectiv dar, în primul rînd, tinerii pentru inițiativa lor. Ea a dat un puternic impuls muncii în secție și, mai ales, a determinat o folosire cît mai eficientă a timpului de lucru.**

Cuvintele tovarășului Dobre sînt un adevărat certificat de maturitate acordat tinerilor și inițiativei lor. După două luni, prezența inițiativei se resimte din plin în viața secției. Ea a adus, obligînd pe cei peste 200 de tineri la conștiinciozitate și disciplină, „aerul" necesar ritmicității, calității producției. Acest „aer" este demonstrat de cifre grăitoare. Dacă în ultima lună a anului trecut coeficientul de utilizare a fondului de timp abia se apropia de 80 la sută, acum în secție se lucrează cu un coeficient de peste 96 la sută. Luna martie, neîncheiată încă, și în care absențele nemotivate au coborît spre limita minimă, va spori și mai mult acest coeficient. Inițiativa face pași repezi spre atingerea punctului ei maxim: „Fiecare minut fructificat pentru producție".

— **Inițiativa noastră, și asta mi se pare că este principalul ei merit, s-a impus atenției generale** — ne spune Valeriu Ganea, secretarul comitetului U.T.C. **Am asistat la convorbiri ale tovarășului director, ale tovarășului secretar al comitetului de partid**

M. GHEORGHE
C. PRIESCU

(Continuare în pag. a III-a)

CU PLANUL TRIMESTRIAL ÎNDEPLINIT

DEVA (de la corespondentul nostru)

Colectivul Întreprinderii forestiere Baia de Criș și-a realizat planul trimestrial cu 11 zile mai devreme. La majoritatea indicatorilor planul a fost depășit. La producția globală cu 6,6 la sută, la producția marfă cu 0,5 la sută. Productivitatea muncii a fost mai mare cu 2,1 la sută, iar sarcinile la producția marfă vîndută și încasată au fost depășite cu aproape 1 milion lei. Au fost livrate peste prevederile la zi 55 m.c. de bușteni de fag pentru furnir, 817 mc. bușteni de stejar, 419 mc. lobde industriale etc.

Construcții noi în Piatra Neamț

Foto: AGERPRES

OPINII

DESPRE ISTORIA ȘTIINȚELOR

de prof. univ. dr. docent
Valeriu L. Bologa
om de știință emerit

Pe drept cuvînt se poate spune că în istoria științei românești avem foarte multe de cercetat, de descoperit și de valorificat pe teren internațional. **În prezent, dincolo de hotarele țării noastre** se atribuie istoriei științelor un rol deosebit, există organisme naționale și internaționale care o cultivă întens și aportul valorilor românești, trebuie să ajungă în sfîrșit la un nivel superior, pe care fără îndoială îl putem atinge printr-o **bună organizare a cercetării, învățămîntului și publicisticii în acest domeniu, la noi în țară**

Au apărut în ultimul timp o serie de lucrări, care sînt deosebit de valoroase; **dar nu sînt cunoscute.** O bună organizare a producției noastre istoricoștiințifice, **mai ales însă o judicioasă difuzare printr-un organism centralizat și bine dotat,** ar remedia imediat carența temporară. Ca președinte al Societății de Istoria Medicinii pot să constat cu obiectivitate și cu satisfacție că în mișcarea medico-istorică de dincolo de hotare, în ultimii zece ani, ne-am putut afirma cu presti-

giu. **Nimic nu văd că ar putea să stea în cale ca același lucru să se întîmple și cu istoria biologiei, a științelor fizico-chimice, matematice a științelor tehnice.** La ultimul congres internațional de istoria științelor din Varșovia am avut prilejul să mă conving că și colegii noștri din aceste domenii din toate țările lumii, așteaptă de la noi o contribuție mult mai masivă.

În rîndurile acestui articol pentru cititorii „Scînteii tineretului" aș vrea să subliniez în cadrul discuțiilor ce au loc în prezent în presa noastră în legătură cu rolul istoriei științelor, cîteva din motivele care asigură astăzi acestei discipline un loc deosebit în procesul cunoașterii umane.

În veacul al XIX-lea științele naturii au progresat într-o măsură extraordinară. Salturile pe care le fac acum întrec tot ceea ce chiar și părinții noștri puteau să-și închipuie. Pentru a putea azi cerceta se impune o hiperspecializare, care promovează găsirea de amănunte tot mai precise, aplicări tehnice din ce în ce mai spectaculoase, dar dă naștere la o îngustare a orizontului general științific a cercetătorului modern care nu poate să fie trecută cu vederea.

O cale — și una dintre cele mai largi — pentru a ajunge la unitatea științelor naturii este aceea a cunoașterii istoriei lor. Aici cred că găsim importanța principială a istoriei științelor ca o disciplină științifică cuprinzătoare.

Istoria științei are și importantă metodologică. Oare nu este ciudat ca tocmai naturalistul, solid ancorat în materialismul dialectic, să nu se simtă îndemnat să aplice gîndirea evoluționistă în **contemplarea însăși** a științei pe care o cultivă? Cercetătorul naturii nu poate să-și formeze o imagine vie a științei sale dacă nu pătrunde în trecutul ei. Numai îmbinîndu-l cu prezentul

(Continuare în pag. a III-a)

LA CE BUN RETORICA?

CADRAN

Evocînd de la această rubrică prezența profesorală a doi mari oameni ai culturii românești din acest secol, evident că ne-am gîndit la necesitatea artei oratorice la catedra universitară. Căci dincolo de erudiția profesorului, de pasiunea sa, comunicarea cunoștințelor sale pentru instrucția studentului din băncile amfiteatrului trebuie să fie și noțiuni vaste și demonstrații științifice strînse, dar și lecție asupra artei de a gîndi și de a te exprima. E aici modalitatea care asigură un dublu succes: a face sala receptivă la adevărurile comunicate și a obliga sala să se inițieze în arta demonstrației. Altfel, cursul oricît de erudit ar fi, fără să fie servit de arta retoricei, arta care aduce reliefuri oricărei expuneri, pierde mult. Retorica — inițierea în tainele sale, trebuie să fie îmbrățișată de jos pînă sus pe întreaga scară a instrucției. Și aici nu ne gîndim numai la învățămîntul de stat ci la multiplele probleme ale instrucției publice. Se știe cîte energii și fonduri materiale se alocă culturii de masă în care conferința și simpozionul ocupă un loc nicidecum neglijabil. Și se știe, de asemenea, că de multe ori prelegeri pregătite informațional foarte bine devin plicticoase și deci inoperante prin expunerea cenușie, plată a unor lucruri altfel de mare interes. Ar fi doar un aspect al problemei.

Știința și frecventarea adevăratei oratorii ar epura unele polemici literare vinovate de lipsă de urbanitate. Căci retorica are în gestul său moral atît respectul pentru auditoriul său, cît și pentru

V. ARACHELIAN

(Continuare în pag. a II-a)

În zori, pe Dunăre, la Turnu-Severin
Foto: AGERPRES

VIZIUNI PEDAGOGICE ASUPRA PRACTICII PEDAGOGICE

În prezent, ridicarea gradului de calificare a absolvenților institutelor pedagogice de 3 ani impune cu stringență necesitatea unor măsuri prin care actualul sistem de organizare și desfășurare a practicii pedagogice să fie perfecționat. În legătură cu asemenea măsuri, într-o recentă discuție cu cadre didactice de la catedra de psihologie-pedagogie a Institutului pedagogic de 3 ani Bacău, am avut prilejul să consemnăm o seamă de referiri și propuneri interesante, utile.

Tovarășul lector univ. Virgil Radulian, prorectorul institutului consideră că actualul sistem de îndrumare a studenților este defectuos, risipește mult din timpul cadrelor didactice, fără un profit real pentru practicanți: „Fiecare grupă de practică beneficiază de îndrumările lectorului care predă cursul de metodică și ale unui cadru didactic din partea catedrei de psihologie-pedagogie — cîte unul pentru fiecare facultate — dar controlul și îndrumarea efectivă rămîn — teoretic numai — în seama îndrumătorului care însoțește grupa de practică în școală. Îndrumătorii sînt recrutați dintre asistenți — nu se poate altfel pentru că peste 80 la sută din cadrele didactice ale institutului sînt tineri absolvenți. Or, cum pot aceștia să îndrume eficace practica dacă ei înșiși nu au nici măcar o minimă experiență a activității în școală? Rolul lor îl preia, de fapt, profesorul la clasa căruia se efectuează practica, ca o obligație în plus".

Ca soluție radicală, interlocutorii au afirmat utilitatea înființării unor *„școli de aplicație"* pe lîngă fiecare institut pedagogic, subliniind că o asemenea măsură ar contribui substanțial la perfecționarea practicii pedagogice în general. „Pentru un institut pedagogic ar fi de ajuns una sau două școli cu mai multe clase paralele, unde studenții să participe la lecții și activități model — este de părere tovarășul lector univ. dr. Mircea Ștefan". Directorul acestei școli să fie un cadru didactic universitar, eventual chiar șeful *„catedrei de metodică și practică pedagogică"*. De asemenea, profesorii să fie parțial salarizați de institut pentru munca de îndrumare a practicii, să

ION TRONAC

(Continuare în pag. a II-a)

NOTE

PROVERBUL BUNULUI GOSPODAR

Comitetul U.T.C. al comunei Cerneşti, raionul Lăpuş, stabilind tematica adunărilor generale pentru organizaţiile de bază (se mai foloseşte, deci, acest procedeu al planificării de la „centru" !) a avut în vedere un criteriu important: operativitatea. Un singur exemplu: o temă stabilită pentru organizaţiile U.T.C. din brigăzile 3 şi 4. „Sarcinile organizaţiei U.T.C. în buna desfăşurare a campaniei de primăvară". După cum arată planificarea, tema va fi dezbătută în adunarea generală din... 20 mai. Adică atunci cînd campania de primăvară va fi deja intrată în... vară.

Vă mai îndoiţi de eficienţă ?

„LECŢIA" DE LA BILED

Evident, între Timişoara, oraş reşedinţă de regiune, şi Biled, comună, e adevărat renumită, dar totuşi comună, diferenţele nu se măsoară în cei circa 30 de kilometri care le despart. De aici, şi în privinţa distracţiei, tinerii din

oraş au mai multe posibilităţi: instrumente, săli, artişti. Numai că veşnic, numeroase organizaţii U.T.C. din întreprinderile şi instituţiile oraşului se plîng de lipsa orchestrelor. Şi atunci, cînd dorul tinerilor de a dansa creşte, multe dintre organizaţii apelează la... Biled. Înţelegători, tinerii din comună le vin în ajutor. Pentru că ei au o foarte bună orchestră. Prin urmare, nu-i suficient să ai condiţii...

METAMORFOZĂ

În raionul Turnu Severin, la Izvorul Bîrzii. Acţiune de muncă voluntar-patriotică pe şantierul de irigaţii. Împreună cu preşedintele cooperativei agricole, facem prezenţa: 64 de tineri. Fiind vorba, în-

să, de mai multe organizaţii am ţinut să avem şi o situaţie diferenţiată. Ne-am adresat activiştilor comitetului raional al U.T.C. (P. Avramescu, M. Tabacu, C. Şunei, I. Guţescu) prezenţi la faţa locului. Dinşii au scos carneţelele şi ne-au informat că pe şantier sînt prezenţi:

— 24 de elevi de la Şcoala generală

— 34 elevi din satele aparţinătoare comunei

— 50 de elevi de la Liceul agricol Şimian şi alţii

Am mai numărat, încă odată cu preşedintele Am rămas nedumeriţi: toţi 64. Interesant, ce cifră o fi ajuns la regiune ?

SEARA, LA CĂMINUL CULTURAL

VIAŢĂ DE ORGANIZAŢIE

„Formaţiile noastre artistice sînt alcătuite în întregime din tineri" — îmi spune directorul unui cămin cultural din Oradea, **„Dacă n-ar exista tinerii, şi formaţiile noastre s-ar desfiinţa"** — remarca un altul din raionul Sibiu. Iar la raionul Carei ni se spunea un lucru oarecum asemănător: **„75 la sută din numărul artiştilor amatori sînt tineri".**

Faptul este, prin urmare, evident: prezenţa tineretului în formaţiile artistice ale căminelor culturale este masivă şi entuziastă, un entuziasm care de altfel este caracteristic vîrstei. Prin orice comună treci, seara, la repetiţiile echipelor de dansuri sau ale brigăzilor de agitaţie, pe scenele căminelor culturale, te întîmpină veselia zgomotoasă a tinerilor artişti amatori.

În comuna Sanislău din raionul Carei, deşi mulţi dintre tineri nu lucrează în cadrul comunei, ci în oraşele din jur, buna colaborare între căminul cultural şi comitetul U.T.C. a izbutit să asigure antrenarea la formaţiile artistice a unui mare număr de tineri. În cazul altor comune însă (Ciumeşti sau Urziceni — în raionul Carei, Drăgeşti — în raionul Oradea), chiar dacă se înregistrează anumite rezultate în activitatea căminelor culturale acestea nu se datoresc în aceeaşi măsură şi contribuţiei, sprijinului pe care trebuie să-l dea comitetul comunal U.T.C. La Ciumeşti, de pildă, directorul căminului cultural îmi spunea că la şedinţele comitetului U.T.C., la care participă de obicei, cere de fiecare dată o antrenare mai activă a tinerilor la activitatea căminului cultural şi se alege, de fiecare dată, doar cu promisiuni. Situaţie şi mai concludentă, în acest sens, ne-a prezentat directorul căminului cultural de la Portita. În satul acesta a existat o formaţie de cor binecunoscută dincolo de hotarele regiunii Maramureş. Mai există încă şi astăzi, numai că din cei 120 de corişti abia mai sînt vreo 60—70. Şi asta tot pentru că de activitatea corului, a formaţiilor artistice, în general, comitetul comunal U.T.C. se considera scutit cu desăvîrşire. Ciudat este, însă, faptul că, aproape fără excepţie, în planurile de muncă ale comitetelor comunale U.T.C. întîlneşti întotdeauna, uneori uimitor de asemănătoare, de la o comună la alta, şi chiar de la o lună la alta, o frază, una singură, care sună cam aşa: **„Vom antrena (în alte cazuri: vom mobiliza) în mai mare măsură tinerii din comună la formaţiile artistice ale căminului cultural".** Punct.

Este desigur, cu toate acestea un adevăr incontestabil că formaţiile de artişti amatori de la sate există datorită în primul rînd prezenţei tineretului. În multe cazuri, aşa cum am văzut, aceasta nu se datoreşte comitetului comunal U.T.C., ci dorinţei fiecărui tînăr în parte de a porni spre căminul cultural, atras de atmosfera specifică a serilor cu repetiţii, cu încercările, reuşitele şi insuccesele diferitelor formaţii, cu atmosfera de voie bună ce domneşte aici. Dar chiar dacă am presupune că participarea tinerilor ar fi peste tot un bun comun al căminului cultural şi al organizaţiei U.T.C., tocmai realizările obţinute pînă în prezent impun comitetelor comunale U.T.C. să nu se limiteze la simpla „mobilizare" a tineretului, ci să-şi lărgească sfera de preocupări cu alte sectoare care întregesc activitatea sa actuală, adăugîndu-i laturi mai bogate. Numai antrenarea tinerilor la formaţii, ea singură, nu mai este suficientă pentru a măsura sprijinul dat căminului cultural de către comitetul comunal U.T.C. Acesta trebuie să dea dovadă, la nivelul pe care l-a atins mişcarea artistică de amatori, de o creştere a competenţei, de o capacitate mai mare de cuprindere, luînd asupra sa şi alte atribuţii, care îi reveneau de drept şi pînă acum, dar de care s-a preocupat insuficient. Între acestea, cele mai importante sînt URMĂRIREA felului cum participă tinerii la formaţiile în care au fost antrenaţi, precum şi STABILITATEA, continuitatea activităţii în aceste formaţii.

Urmărirea constantă a participării la repetiţii nu se referă la probleme de interpretare, de repertoriu sau alte chestiuni de natură artistică — pentru acestea există instructori la fiecare formaţie. Din practica de pînă acum s-a observat însă că unii tineri au mai multă regularitate în absenţe, tocmai pentru că absentarea lor de la activitatea formaţiilor nu preocupă de loc comitetele U.T.C. Alţii — e drept, puţini la număr — încep să creadă că sînt de neînlocuit, fac mofturi, aşteptînd să fie rugaţi. Nu o dată instructorul vreunei formaţii s-a pomenit, în ajunul prezentării la concurs cu brigada de agitaţie sau cu echipa de dansuri descompletată din cauza cîte unui tînăr care refuza din senin să se mai prezinte. Aşa s-a întîmplat, de curînd, la Drăgeşti-Oradea: un băiat n-a mai venit la repetiţii, cu o săptămînă înainte de confruntarea la scenă deschisă. Alţi doi s-au luat după el. „Nici noi nu vrem să mai venim !" Au trebuit rugăminţi, încercări de convingere. La Parhida, o fată a făcut un gest asemănător pentru că ar fi vrut ca, drept **„răsplată"** a activităţii ei culturale, să i se dea o muncă mai **„de prestigiu"** şi în cooperativa agricolă (Şi, ceea ce e cu adevărat grav, fata respectivă este şi membră în Comitetul raional Oradea al U.T.C.).

Asemenea situaţii, care se repetă cu o frecvenţă neplăcută, dovedesc că nu se depune o muncă suficientă de educaţie din partea comitetelor comunale U.T.C., că acestea nu mai sînt interesate şi de ceea ce se întîmplă după ce au antrenat un anumit număr de tineri la activitatea formaţiilor. Urmărirea frecvenţei tinerilor, a atitudinii lor în timpul repetiţiilor, prezenţa permanentă a unui membru al comitetului comunal U.T.C., în mijlocul lor sînt cîteva cerinţe actuale ale muncii de educaţie, care intră direct în atribuţiile organizaţiei U.T.C. şi, totodată, condiţii necesare pentru ridicarea calităţii programelor artistice.

Iată de ce, pentru a ridica activitatea artistică la treapta de activitate permanentă, continuă, considerăm că devine necesară respectarea unor exigenţe mai mari. Este de datoria comitetelor raionale ale U.T.C. să imprime în stilul de muncă al comitetelor comunale această lărgire a atribuţiilor, cultivarea unei prezenţe mai autoritare a comitetului comunal U.T.C. în viaţa artistică a comunei. Numărul mare de tineri prezenţi în formaţiile căminelor culturale este cel care impune o preocupare corespunzătoare.

D. MATALA

Timişoara, în Piaţa operei

LA CE BUN RETORICA ?

(Urmare din pag. I)

preopinent. Ar fi un alt aspect al problemei.

Sociabilitatea noastră mereu mai acută, faptul grupării noastre în mari colective de muncă unde preocuparea pentru mai bine nu e străină nimănui ridică dezbaterea de idei la o înălţime cu adînci implicaţii. Cîte idei valoroase, cîte propuneri fecunde nu sînt neglijate şi prin neservirea lor de către o expunere convingătoare, de către o demonstraţie edificatoare ? Şi, dincolo de ele, de aceste zone, în care retorica de calitate prin substanţa comunicării şi a felului de a comunica are o importanţă de loc neglijabilă, să nu uităm că această artă serveşte cultului pentru frumuseţea gîndului şi a expresiei, pentru exactitatea comunicării. Efectele fericite, practice şi spirituale sînt deseori şi rezultatul unor imponderabile în care elocinţa nu trebuie neglijată de loc. E argumentul suprem pentru reabilitarea necesară a retoricei.

CRONICA DRAMATICĂ

ALECSANDRI ŞI CARAGIALE

jucaţi la studioul Institutului de teatru

Caragiale, s-a observat, a resimţit cel mai viu influenţa zolistă. Zolismul lui Caragiale rămîne însă aparent. La el s-a produs doar o mutaţie stilistică şi nici de cum una de sensibilitate. Ce a determinat-o ? Dificilă explicaţie, deoarece continuitatea interioară nu a fost afectată. El preia de la Zola doar atmosfera, dar nu şi tipologia. Caragiale spunea o dată „simt enorm şi văd monstruos". Din această stare s-a născut întreaga operă, animată de viziuni comice sau tragice

Năpasta nu e o piesă de psihologie. Greşelile ei prea grave nu puteau scăpa ochiului fin al lui Caragiale. Cineva, într-o cronică recentă, vedea în ea o piesă poliţistă, intuind o apropiere de *Făgăduiala* lui Dürrenmatt. Lucrul este real, dar e prea puţin. Piesa nu e construită pe suspense, ştiind de la început că Dragomir este ucigaş, iar Anca răzbunătoare. (Doar amănuntele nu le cunoaştem). Poliţismul este exterior, ca şi în filmul lui Bresson *Un condamnat la moarte a evadat*, în care nu reuşita sau surpriza acţiunii contează, ci impulsul care o determină.

Caragiale spuneam are viziuni imense. După ce a creat pe Mitică, a încercat să creeze miturile marilor sentimente tragice. El a văzut în Anca un mit al justiţiei, tot aşa cum Antigona este unul al independenţei. Caragiale, nestăpîn încă pe tehnică, creează dramă în loc de tragedie. El nu ajunge la puritatea atinsă în comic, şi atunci scrie o piesă de atmosferă, căreia îi lipseşte claritatea unei construcţii mitice. Mitică este un mit comic perfect, Anca nu.

Sanda Manu, montînd *Năpasta* cu studenţii anului IV, vede în piesă o expresie a implacabilului. Răzbunarea Ancăi nu e periclitată niciodată, pentru Dragomir nu există ieşire. Cercul se strînge în jurul lui cu fiecare clipă, iar credinţa că nu se mai poate elibera devine obsesivă. Scenograful M. Ribinski compune un interior simplu, cu o rigoare aproape geometrică. El, plasînd în prim plan o masivă grindă ce domină toate personajele, comunică sentimentul că din tragedie nu se mai poate ieşi. O gravă greşeală, care influenţează asupra întregului spectacol, o reprezintă însă utilizarea pentru decor a unui material absolut necorespunzător, lipsit de greutate, de consistenţă.

Benedict Dumitrescu, nu întotdeauna convingător, are acea febră ce-l face pe Dragomir să-şi piardă stăpînirea de sine, să devină violent, crud. Dragomir este animalul hăituit ce ştiindu-se fără nici o salvare riscă totul. Anca în interpretarea Sybillei Oarcea şi a Manuelei Marinescu apare în ipostaze diferite. Cea dintîi, cu mai mult dinamism, este gata să acţioneze imediat, în timp ce a doua interpretă joacă lent, cu convingerea imanenţei ce planează asupra lui Dragomir. Liniştea care o stăpîneşte dă mai multă veridicitate personajului. Pentru Sybilla Oarcea, Anca pare deabia la începutul aşteptării, în timp ce pentru Manuela Marinescu ea este la sfîrşit. Finalul acesteia aduce o Ancă mîndră, dar epuizată. Valeriu Oţeleanu în Gheorghe, învăţătorul, acest rol inutil, are un firesc şi o sinceritate care plac. Este un spectacol fără mari intuiţii, cu interpretări bune, dar nu strălucitoare, la care doar o singură dată uităm că nu sîntem totuşi în faţa unor studenţi. Sînt apariţiile lui Ion Jucat de Dan Nuţu.

Pentru Emil Botta, Ion reprezenta condiţia tragică a nebunului, sfîşiat de propria-i nebunie, terorizat de ea. Ion nu se poate elibera, el se simte exilat în teritorii unde cunoaşte torturile spiritului. Viziunile sale sînt acelea ale unui poet blestemat căruia paradisul îi rămîne permanent interzis. Suferinţa de a nu putea fi înger, suferinţa de a nu putea fi om, suferinţa de a fi nebun — acesta era Ion al lui Botta. Nuţu, cu inteligenţă artistică, evită orice tentaţie pentru asemenea interpretare, imposibil de mimat. La el Ion şi-a pierdut patetismul gesturilor, profunzimea durerii. Ion devine un abandonat, cu sufletul liniştit, pe care doar accesele bolii îl macină. Ion este un obosit, un om sfîrşit, fără resurse. Nimic nu-l mai poate salva. Viaţa se scurge din el. Ion, în interpretarea lui Nuţu, a coborît în vîrsta senină a copilăriei.

În cea de-a II-a parte a spectacolului se joacă *Chiriţa la Iaşi* a lui Alecsandri. Despre perenitatea comediilor de moravuri Călinescu spunea „precum există categorii individuale, există şi tipuri sociologice". Textul lui Alecsandri este prea naiv pentru a mai putea fi reluat ca o comedie de moravuri. Doar *Scrisoarea pierdută* se poate juca astfel.

Sanda Manu a conceput spectacolul ca un spumos musical commedy. Ea menţine o asemenea tratare pe parcursul întregului spectacol. Este o caligrafie graţioasă. Decorul semnat de Tr. Niţescu utilizînd culori pastelate, materiale uşoare, răspunde acestei interpretări. În armonia de nuanţe de alb de la Văduva Afin se resimt ecouri ale plasticii cinematografice moderne. O altă posibilitate de interpretare a Chiriţei o sugerează Călinescu. Balcanismul amestecat cu modernismul, eleganţa noii generaţii cu cea fanariotă a lui Grigore Bîrzoi ar compune într-adevăr un spectacol savuros.

Cristina Stamate în Chiriţa izbuteşte să fie permanent în nota fragilităţii acestui spectacol. Ea joacă cu supleţe un rol de greutate. Calipsiţa şi Aristiţa au fost concepute greşit. Este singurul moment în care regizoarea, respectînd strict indicaţiile textului, pierde din vedere unitatea universului propus de spectacol. Într-o lume a rozului, albului, ele sînt prea urîte. Nu-şi au locul aici, unde şi hoţii sînt fermecători. Relaţia dintre Văduva Afin (Ileana Dunăreanu) şi Luluţa (Alinta Ciurdăreanu) a fost construită după această imagine ideală a lumii. Cocheta văduvă şi fetiţa zburdalnică au aceeaşi veselie şi bucurie de viaţă. În *Umbrelele din Cherbourg* acolo unde toţi oamenii erau buni, întîlneam ca şi aici părinţi şi copii la fel de frumoşi. Ileana Dunăreanu îşi compune rolul cu o distincţie subtil nuanţată pentru a se deosebi totuşi de voioşia Luluţei. Alinta Ciurdăreanu are o ironie fermecătoare. Ea seamănă cu un celebru portret de Monet al Linei Campineanu în a cărei ochi descoperi surpriza cu care copiii privesc la lumea pe care de abia acum o cunosc. În rolurile lui Bondici şi Pungescu, Aurelian Napu şi Dan Ivănescu se integrează spectacolului cu un umor de bună calitate. Ei nu-şi păstrează însă spontaneitatea celorlalţi interpreţi, semănînd uneori cu mecanisme puse în mişcare. Surprinde Sybilla Oarcea în Ioana ţiganca prin calităţile de portretizare, prin hazul plin de sevă ce-l aduce la fiecare apariţie. Ioana este un personaj plin de viaţă.

Mihai Butnaru în Guliţă compune un tip deosebit de cel cu care ne obişnuiseră interpretările anterioare. El se preface în găgăuţă doar pentru a obţine de la nineaca minavetul, dar cînd e cu Luluţa devine un abil cuceritor, înarmat cu toate elementele diplomaţiei necesare unor atare teluri. El se obişnuieşte cel mai iute la Ieşi, dar, inteligent, face pe gustul lui Grigore Bîrzoi căci ştie că autoritatea acestuia nu e fără consecinţe ca scandalul Chiriţei. El îşi înşeală părinţii cu fineţe, fiind pe rînd de acord cu fiecare. Valoarea acestei interpretări face din ea corespondentul comic a celei a lui Ion

Chiriţa la Ieşi creează imaginea unei lumi vesele, stăpînită de cîntec, dans şi culoare. Publicul este cucerit şi se pierde în aceste străluciri, pe care le întîlneşte doar la teatru.

GEORGE BANU

Vase celtice în sălile Muzeului orădean

VIZIUNI PEDAGOGICE ASUPRA PRACTICII PEDAGOGICE

(Urmare din pag. I)

facă parte, împreună cu cadrele didactice care ţin cursul de metodica predării specialităţii, din catedra de metodică şi practica pedagogică. S-ar realizat, astfel un grad de eficacitate mult superior şi, în acelaşi timp, o economie de forţe, întrucît sarcinile îndrumătorului grupei de practică din partea institutului ar fi cumulate de profesorul clasei, la care se face practică.

Alt aspect discutat în legătură cu calitatea îndrumării practicii a fost acela al competenţei metodicienilor. S-a arătat că aceştia se simt mai legaţi de problemele specialităţii decît de cele de metodică şi didactică De aceea. — s-a spus — încadrarea lor într-o catedră de metodică şi practică pedagogică ar fi oportună. pentru că ar da un caracter unitar îndrumării şi controlului activităţii acestora şi s-ar realiza un permanent schimb de experienţă între metodicienii de la diferite facultăţi Totodată — precizăm noi — se poate face astfel o bună selectare, specializare şi perfecţionare a cadrelor. „Desigur, o măsură necesară ar fi *extinderea sistemului de ridicare a calificării prin doctorat şi în acest domeniu"* — propune tovarăşa asistentă Fănica Bădescu.

Subliniind importanţa deosebită pe care ar avea-o *practica pedagogică continuă efectuată în şcolile rurale*, acolo unde vor lucra cei mai mulţi absolvenţi, interlocutorii şi-au mărturisit nedumerirea în legătură cu lipsa de operativitate cu care Ministerul Învăţămîntului se ocupă de reglementarea financiară a organizării, au susţinut necesitatea măririi duratei acesteia la trei sau chiar patru săptămîni. „A trebuit să renunţăm la iniţiativa de acum doi ani, cînd am organizat această practică la şcoli săteşti — ne spunea tovarăşul lector univ Virgil Radulian. Folosisem atunci din fondurile destinate altor domenii ale bugetului institutului Controlul financiar al ministerului a trecut „abaterea" cu vederea, dar ni s-a atras atenţia să nu mai procedăm aşa în viitor „Ne-am cuminţit" şi de atunci aşteptăm soluţia ministerului. De altfel în legătură cu asigurarea bazei materiale a practicii pedagogice s-au făcut şi alte observaţii. Bunăoară, se arăta îndreptăţit că, deşi studenţilor li se predă un curs de mijloace audio-vizuale, ei nu-şi pot însuşi temeinic metodica utilizării lor în procesul instructiv-educativ, întrucît nu au prilejul să le folosească în timpul practicii pedagogice. În momentul de faţă, cabinetele pedagogice din institute nu sînt înzestrate cu mijloace audio-vizuale moderne.

Între factorii care împiedică realizarea unei practici pedagogice de nivel superior a fost relevată şi eşalonarea nejudicioasă a unor cursuri în raport cu perioada desfăşurării practicii. De pildă, tov. lector Virgil Radulian consideră necesare modificări în planurile de învăţămînt şi propune ca predarea cursului de metodică să înceapă încă din semestrul I, întrucît se încheie încă din semestrul I predarea capitolelor de didactică, la cursul de pedagogie generală. Cursul de mijloace audio-vizuale să fie prelat încă din semestrul trei, iar cel de muncă culturală în semestrul IV, înaintea practicii continue.

„Totuşi, rezolvarea cea mai bună a neconcordanţelor ce decurg din eşalonarea nepotrivită a unor cursuri — psihologie pedagogică, pedagogie, metodică etc. — în raport cu perioadele de practică pedagogică, sau unul faţă de altul, nu poate veni decît atunci cînd se va trece la o durată de studii de 4 ani" — susţine tov. lector univ. dr. Mircea Ştefan.

În sfîrşit, adăugăm observaţia tov. lector univ. Liviu Filimon că practica pedagogică nu poate face profesor dintr-un student atunci cînd acestuia îi lipsesc aptitudinile elementare pentru munca la catedră şi propunerea de a se introduce *la examenul de admitere în institutul pedagogic o probă de aptitudini*. De asemenea, credem că prezintă interes şi poate fi luată în studiu propunerea aceluiaşi tovarăş de a se realiza o corelaţie strînsă între activitatea institutului pedagogic şi cea a şcolii — posibilă prin înfiinţarea „şcolilor de aplicaţie" — mergînd chiar pînă la structurarea anului de învăţămînt universitar pe trimestre, după sistemul şcolii, în aşa fel încît întreaga perioadă afectată practicii să fie fructificată maxim, fără a pierde momentele cheie ale activităţii şcolare — începutul şi sfîrşitul anului, sfîrşitul de trimestru.

Majoritatea observaţiilor şi propunerilor înserate aici nu constituie noutăţi. Spre edificarea cititorilor dăm cîteva citate din cuvîntul cadrelor didactice care au răspuns, cu un an în urmă, anchetei „Cum se învaţă arta de a învăţa pe alţii", întreprinsă de ziarul nostru („Scînteia tineretului" nr. 5195 şi 5220, din 1 februarie şi respectiv 1 martie 1966):

— *„Cuprinşi într-o catedră de practică, metodicienii au posibilitatea să-şi lărgească, într-un cadru organizat, orizontul pregătirii lor, să dobîndească o mai mare competenţă în munca pe care o desfăşoară... Totul pledează aşadar pentru înfiinţarea, în toate instituţiile de învăţămînt superior care formează profesori, a catedrelor de metodică şi practică pedagogică".*

„...Apare, deci, după mine, necesitatea înfiinţării sistemului de calificare prin doctorat şi pentru metodicieni, ca şi includerea lor în acţiunea de trimitere la specializare" (prof. univ. dr. docent Ion Berca, şeful catedrei de metodică şi practică pedagogică a Universităţii Bucureşti).

„...După părerea mea, s-ar putea studia posibilitatea de a înfiinţa şcoli de aplicaţie — 1—2 pe lîngă fiecare institut, după numărul studenţilor — unde să se desfăşoare practica demonstrativă şi probele finale de încheiere a practicii. Aceste şcoli ar constitui pentru viitorii profesori adevărate modele, atît ca înzestrare, cît şi ca nivel de măiestrie pedagogică a cadrelor didactice... Acesta (profesorul care îndrumă, din partea şcolii, grupa de practică, n.n.) *aşa cum s-a mai arătat, trebuie eliberat de o parte din sarcinile didactice şcolare, iar indemnizaţia — sporită substanţial — să o primească de la catedra de metodică şi practică pedagogică. Şi, pentru că s-a pomenit de catedra de metodică şi practică pedagogică, întăresc propunerea de a se înfiinţa peste tot, în institutele care pregătesc profesori, asemenea catedre"* (prof. univ. dr. docent Nicolae Apostolescu, prorector al Universităţii din Timişoara).

— *S-a dovedit utilă efectuarea practicii continue în şcolile rurale. O mai bună şi eficace organizare a acesteia în viitor pune însă problema reglementării aspectelor ei financiare* (conf. univ. dr. Ion Teodorescu, rectorul Institutului pedagogic de 3 ani din Galaţi).

— *„Aceste cerinţe* (ale fundamentării ştiinţifice corespunzătoare a conţinutului practicii pedagogice, n.n.) *ridică cel puţin două probleme:* a) *o mai judicioasă corelare a practicii pedagogice cu alte discipline pedagogice;* b) *constituirea practicii într-un sistem eşalonat, potrivit anumitor criterii şi anume: asigurarea trecerii de la forme mai simple la forme mai complexe, sporirea gradului de independenţă a studentului în cadrul practicii pedagogice. În ambele laturi, actualul plan de învăţămînt este deficitar prin aceea că unele discipline, care ar trebui să premeargă practicii pedagogice, fundamentînd-o din punct de vedere teoretic (metodica, munca culturală de masă, cursul de mijloace audio-vizuale şi altele) sînt predate paralel cu desfăşurarea practicii pedagogice sau către sfîrşitul acesteia, iar practica continuă este intercalată în mijlocul perioadei de desfăşurare a acesteia"* (lector univ. Virgil Radulian, prorectorul Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău).

— *„Cred că îndrumarea atentă şi competentă a grupelor de studenţi cu care lucrăm impune degrevarea de un număr de ore din norma didactică pe care o avem"* (Dan V. Ion, profesor la Liceul „Aurel Vlaicu", Bucureşti).

Coincidenţa observaţiilor şi propunerilor, la un interval ce depăşeşte un an de zile, arată că starea de lucruri la care se referă este şi acum aceeaşi În consecinţă, ne permitem să adresăm Ministerului Învăţămîntului întrebările:

1. *Aceste propuneri, formulate de cadrele didactice pe baza experienţei organizării, îndrumării şi conducerii zilnice a practicii pedagogice a studenţilor, au fost analizate de organele competente ale ministerului şi nu merită să fie valorificate ?*

2. *În caz contrar, de ce se lasă atît de mult aşteptate măsurile organizatorice prin care să fie aplicate ?*

CAMPANIA AGRICOLĂ DE PRIMĂVARĂ ÎN REGIUNEA DOBROGEA

SEMINȚELE NU GERMINEAZĂ PE JUSTIFICĂRI

Specialiștii, cooperatorii și mecanizatorii din Dobrogea, au în aceste zile concentrată atenția spre două probleme de maximă importanță ale campaniei de primăvară : terminarea lucrărilor din epoca întîi, pentru care condițiile pedoclimatice sînt întrunite, și pregătirea minuțioasă a însămînțării porumbului și florii-soarelui.

Spre deosebire de anii anterior, desprimăvărarea este anul acesta mai tîrzie în Dobrogea. Dacă, de exemplu, anul trecut la sfîrșitul lunii februarie se terminaseră de însămînțat culturile din epoca întîi, la 20 martie, anul acesta, mai ales în jumătatea de nord a regiunii, zăpada continuă să stăruie. Specialiștii apreciază totuși că ar fi fost bine dacă la data de față însămînțările din prima epocă erau terminate.

Avantajate, ce-i drept, și de o desprimăvărare ceva mai timpurie, cooperativele agricole limitrofe cu litoralul și gospodăriile agricole de stat aparținînd trustului Constanța, folosind mai bine capacitatea mașinilor în toate orele bune de lucru au terminat însămînțările din epoca întîi.

În cele mai multe cazuri însă nu s-au realizat viteze mai mari la semănat, pentru că nu erau făcute arăturile. La 20 martie arăturile erau executate abia în procent de 50 la sută. Această lucrare era încheiată numai în raioanele Negru Vodă, Medgidia și Istria. La Măcin, de exemplu, mai erau de arat 6 000 de hectare. Aici ca și la Hîrșova și Tulcea organele raionale aduc pe prim plan, pentru a motiva această întîrziere, cauze obiective : terenul este inundat, terenul este moale. În Dobrogea sînt inundate 6 000 de hectare, din care 3 000 de hectare trebuie arate. În cele trei raioane mai erau însă de arat 16 120 de hectare. Din această cauză în Măcin culturile din urgența întîi erau însămînțate doar în procent de 15 la sută.

Cerînd lămuriri, privind ritmul lent, nesatisfăcător în care se desfășoară lucrările, la consiliul agricol regional, la trusturile G.A.S. Tulcea și Medgidia, specialiștii îți furnizează mulțime de explicații, toate axate în jurul timpului optim. Dar care este timpul optim pentru arături ? Noi știam că toamna. De ce să nu spunem lucrurilor pe nume. În toamnă campania s-a desfășurat cu multe și serioase minusuri. Specialiștii și conducătorii unităților nu s-au alarmat. Iarna e destul de lungă, și-au spus ei, timp suficient pentru eliberarea terenului de coceni și pentru executarea arăturilor... de toamnă. Iarna care a fost iarnă le-a încurcat însă socotelile.

A trecut iarna, e pe cale să treacă și primăvara, ce-or fi așteptînd tovarășii de la Trustul G.A.S. Medgidia ? Din toamnă le-a rămas de arat 1 500 de hectare. Dar pînă la 19 martie plugurile nu întorseseră aici nici o brazdă.

Pentru unitățile din Trustul G.A.S. Tulcea viteza melcului pare a fi de-a dreptul supersonică. Posedînd sute de tractoare și pluguri, vreme de cîteva săptămîni ei au arat 363 hectare din cele 3 680 rămase din toamnă.

Scurtarea perioadei optime de lucru impune o atenție mai mare organizării muncii în cîmp și folosirii întregii capacități de lucru a mașinilor. Or, în unele cooperative agricole ca cele din Palazu Mare și Negru Vodă datorită slabei organizări a muncii, tractoarele sînt plimbate fără rost ceasuri întregi de la o tarla la alta iar în altele, cum este cazul celor deservite de S.M.T. Hîrșova și Chirnogeni mașinile insuficient de bine reparate au început să se defecteze din primele zile. Aceste deficiențe trebuie imediat remediate pentru a nu se repeta și la însămînțarea celor 120 000 hectare cu porumb și a celor 44 000 hectare cu floarea-soarelui.

În aceste zile a început instruirea a 200 de mecanizatori din S.M.T., care n-au lucrat încă niciodată cu semănătoarea SPC-6, ca urmare a faptului că unitățile S.M.T. au fost dotate recent cu un număr important de asemenea mașini. Tot în aceste zile are loc și instruirea de 10 zile a brigadierilor din acele unități care vor avea culturi irigate.

Acțiuni bune, absolut necesare. Întrebăm însă consiliul agricol regional și Uniunea regională Dobrogea a cooperativelor agricole de producție, de ce aceste instruiri nu au fost făcute în timpul iernii ? E oare normal ca acum, în plină campanie, 200 de mecanizatori și un număr de brigadieri din cooperativele agricole să stea cîte 10 zile la școală ? Noi credem că nu. Mii de hectare mai trebuie arate, mari suprafețe mai sînt de însămînțat cu culturi din epoca întîi, în unități se cer a fi luate urgente măsuri pentru evacuarea apelor din incintele îndiguite.

ION ȘERBU

ÎNTRECERE ȘCOLARĂ

Deși aflați în vacanță, un număr însemnat de elevi — cîștigătorii etapei locale a concursurilor de matematică, fizică, chimie și limba română — participă la etapa regională a acestei frumoase competiții școlărești, care s-a desfășurat ieri în întreaga țară.

Anul acesta concursurile au antrenat un număr sporit de participanți (numai la matematică s-au calificat pentru etapa care urmează peste 4 400 concurenți), ceea ce certifică, pe de o parte, creșterea interesului elevilor pentru studiul matematecii, fizicii și limbii române, iar pe de altă parte, grija tovarășilor profesori de specialitate de a-i înarma cu cunoștințe temeinice.

M. V.

În fotografie: Participanți la concursul de fizică și chimie, desfășurat în sălile Liceului „Nicolae Bălcescu" din Capitală

Foto: C. CONSTANTIN

● În această pagină ● În această pagină ● În această pagi AZI nă ● În această p agină ● În această pagină ● În această pagină ● În această

INFORMAȚII

CINEMA

RĂZBOI ȘI PACE (seria I) rulează la Patria (orele 9; 12; 15; 18; 21).

DRAGĂ BRIGITTE rulează la Republica (orele 9,15; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,45), Capitol (orele 9,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Flamura (orele 9,30; 12; 15; 18; 20,30).

OMUL CARE L-A UCIS PE LIBERTY VALANCE rulează la București (orele 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21), Grivița (orele 10,15; 12,45; 15,15; 17,45; 20,15), Melodia (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15), Modern (orele 9; 11,15 13,30; 16; 18,30; 21).

CĂSĂTORIE ÎN STIL ITALIAN rulează la Luceafărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), Festival (orele 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Feroviar (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21).

CIOCIARA rulează la Central (orele 9; 11,45; 15; 17,45; 20,30).

MONDO CANE rulează la Union (orele 10; 16; 19,30).

ZORBA GRECUL rulează la Doina (orele 11,30; 16,15; 18; 20,45).

JUANA GALLO rulează la Giulești (orele 10,30; 15,30; 18; 20,30), Miorița (orele 9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21), Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30).

MOSHI, MOSHI — ALO, JAPONIA ! rulează la Timpuri Noi (orele 9—21 în continuare).

LUMEA MINUNATĂ A FRAȚILOR GRIMM rulează la Înfrățirea (orele 13,45; 16; 18,15; 20,30).

ÎNAINTE DE RĂZBOI rulează la Dacia (orele 9—21 în continuare), Rahova (orele 15,30; 18; 20,30).

Cadru din filmul „Război și pace"

APELUL rulează la Buzești (orele 15,30; 18; 20,30).

DACII rulează la Bucegi (orele 9,15; 11,30; 13,45: 16; 18,15; 20,30), Tomis (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Aurora (orele 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,30).

JANDARMUL DIN SAINT-TROPEZ rulează la Gloria (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30), Arta (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30).

ZILE RECI rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,30).

UN MARTOR ÎN ORAȘ rulează la Vitan (orele 15,30; 18; 20,15), Progresul (orele 15,30; 18; 20,30).

UN FILM CU O FATĂ FERMECĂTOARE rulează la Munca (orele 16; 18,15; 20,30).

SANJURO rulează la Popular (orele 15,30; 18; 20,30).

COLIBA UNCHIULUI TOM rulează la Moșilor (orele 15; 18; 20,45).

NIMENI NU VOIA SĂ MOARĂ rulează la Colentina (orele 15,30; 17,45; 20).

ÎNTRE DOI, HIEROGLIFELE PĂMÎNTULUI rulează la Lira (orele 15,30; 18; 20,30).

NU SÎNT DEMN DE TINE rulează la Volga (orele 9,30; 11,45; 14,15; 16,30; 18,45; 21), Drumul Sării (orele 11; 15,15; 18; 20,30).

DOUĂ FILME PE ZI

JUANA GALLO, dimineața rulează la Victoria (orele 8,45; 11; 13,30; 16).

APELUL rulează la Victoria (orele 18,30; 21).

JANDARMUL DIN SAINT — TROPEZ rulează la Floreasca (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30).

LEAC CONTRA DRAGOSTEI rulează la Floreasca (orele 20,45).

SCURTE ȘTIRI

Joi a părăsit Bucureștiul, plecînd la Ulan-Bator, delegația Uniunii Asociațiilor Studenților din România, care va participa la lucrările celui de-al IX-lea Congres al Uniunii Internaționale a Studenților.

Delegația este condusă de Mircea Angelescu, președintele U.A.S.R.

Joi dimineața a părăsit Capitala, îndreptîndu-se spre Helsinki, tov. Marius Guran, membru al Biroului C.C. al U.T.C., pentru a participa la Congresul al VIII-lea al Uniunii Tineretului Democrat din Finlanda, care va avea loc între 24 și 27 martie în orașul Turku.

În localul Institutului de istorie „Nicolae Iorga" din București a început joi dimineața sesiunea de comunicări de artă veche românească, organizată de Institutul de istoria artei al Academiei. Comunicările tratează probleme de arhitectură, sculptură și pictură ale artei medievale românești din Moldova, Țara Românească și Transilvania.

(Agerpres)

ACTUALITATEA

În excursie la ruinele Curții Domnești din Tîrgoviște

Foto: AGERPRES

VINERI 24 MARTIE 1967

18,00 : Pentru cei mici : Ala Bala : 8 jucării... din 6 hîrtii ; 18,25 : Pentru tineretul școlar : Școli și tradiții : Liceul „Dimitrie Cantemir" ; 19,00 : Telejurnalul de seară ; 19,30 : Pe-un picior de plai ; 20,00 : Săptămîna ; 21,00 : Reflector ; 21,15 : Avanpremiera ; 21,30 : „X, Y, Z" : Cum a căzut avionul lui Aurel Vlaicu ? ; 22,05 : Întîlnire cu neprevăzutul (film artistic) ; 23,00 : Telejurnalul de noapte.

SPORT

ROMÂNIA - FRANȚA : 2-1

Pe stadionul Parc des Princes din Paris, în prezența a 25 000 de spectatori, s-a disputat aseară, meciul amical de fotbal dintre echipele reprezentative ale Franței și României. Desfășurînd un joc de bună factură tehnică, echipa României a repurtat o frumoasă și aplaudată victorie cu scorul de 2—1.

Scorul a fost deschis în minutul 14 de Frățilă care a reluat imparabil, de la 18 metri, în plasă, mingea centrată de Lucescu. Sportivii români au practicat un fotbal valoros în prima repriză cînd s-a evidențiat jocul bine organizat al întregii echipe.

Repriza a doua începe în nota de dominare a gazdelor care fac mari eforturi să egaleze, dar românii se apără bine, apoi contraatacă și în minutul 76 Dridea, excelent servit de Sorin Avram, ridică scorul la 2—0. Echipa noastră se menține în ofensivă. Cu un minut înainte de sfîrșitul jocului, francezii au redus scorul prin Blanchet.

Fotbal pe meridiane

● La Haiffa s-a disputat al doilea meci dintre echipele de fotbal (tineret) ale Izraelului și României. Fotbaliștii români au obținut victoria cu scorul de 1—0. Primul meci se încheiase cu un rezultat de egalitate : 1—1.

● Peste 20 000 de spectatori au urmărit la Alger meciul internațional de fotbal dintre o selecționată a Ungariei și reprezentativa Algeriei. Fotbaliștii maghiari au obținut victoria cu scorul de 1—0.

● Pentru a doua oară în acest an, Cassius Clay și-a apărat cu brio titlul de campion mondial de box la categoria „grea". În meciul disputat miercuri seara pe ringul celebrei arene „Madison Square Garden" din New York, în prezența a 12 000 de spectatori, Cassius Clay l-a dominat categoric pe șalangerul său Zora Folley, pe care l-a învins prin KO în rundul 7.

Extemporal distractiv

Este la ordinea zilei pentru profesori, părinți, elevi și evident pentru reporteri, felul în care adolescentul își petrece sîmbăta și duminica, cum își organizează timpul liber.

Fără îndoială, formula reuniunilor tematice e interesantă și adecvată elevilor, dar genul de spectacol urmat de dans prezentat de curînd la Liceul Nicolae Bălcescu este unic în felul lui, se impune ca o altă formulă distractiv - artistică. Este vorba de un spectacol-revistă legat în întregime de viața colectivului clasei, prezentat și organizat exclusiv cu posibilitățile clasei a X-a I.

Totul a pornit de la o oră de dirigenție axată pe tema „Pasiuni promițătoare", care a atras în mod deosebit interesul elevilor dornici să-și confrunte părerile și preocupările care-i animă în afara școlii. Propunerea tovarășei directoare Ioana Cosma, care asistase la discuțiile însuflețite ale elevilor, de a fructifica talentul și pasiunea lor organizînd „un spectacol artistic despre ei", a fost primită de întreaga clasă ca cea mai firească și necesară concluzie a dezbaterilor.

Revista intitulată „Extemporal distractiv", pleca de la ideea comună a „răsturnării" rolurilor, prezentîndu-se profesorul ideal văzut de elevi și elevii ideali cum și i-ar dori profesorii. În acest cadru, a prins viață în fața spectatorilor silueta tovarășei diriginte, profesoară de limba română — severă, dar criticîndu-i cu atîta dragoste maternă, aceea a poetului care afișează obscuritate și falsă profunzime a poeziei, a savantului prematur, care ia cu asalt teoreme, principii și experiențe ale fizicii și chimiei aducînd îndreptări, nuanțări și, evident, adăugîndu-și și numele, aceea a pasionaților jucători de fotbal din recreație, a distratului, alintat de mămica, care însă, enervat, e gata să treacă la „agrementul" pugilist, a repetentului netuns și blazat înconjurat de copii veseli, care cîntă și bat din palme ca-n jurul unui urs. Recitările din Arghezi și Topîrceanu în interpretarea elevei Boghezu Iuliana, șlagărele ritmate sau melancolice ale „quartetului X I", s-au îmbinat într-un mozaic de varietăți cu cupletul muzical umoristic. Textele comice, vizînd diferite aspecte din viața clasei aveau un sensibil caracter educativ, care acționa, cum s-ar spune „la scenă deschisă". Spectatorii erau absorbiți ; era liniște, gustau glumele, băteau din palme, cîntînd cu orchestra melodiile preferate.

Inițiativa artistică a clasei a X-a I, clasă fruntașă pe școală, care se mîndrește cu cei 13 calificați pe Capitală în cadrul concursurilor de matematică, fizică și chimie, constituie și o invitație la „competiție" artistică adresată celorlalte clase. Clasele paralele s-au și hotărît să le urmeze exemplul făgăduind programe cu mai mult umor, spontaneitate și efecte regizorale...

ADRIANA MITESCU
studentă

DESPRE ISTORIA ȘTIINȚELOR

(Urmare din pag. 1)

poate să rezulte un aspect integral, poate să ne ajute să privim fenomenul devenirii unei științe în mod dialectic. Din punct de vedere metodologic istoria științelor trebuie să ne dea posibilitățile cunoașterii devenirii problemelor principale ; cu ajutorul ei putem să controlăm problemele actuale atît din punctul de vedere al originalității, cît și al valorilor.

Tot din punctul de vedere metodologic istoria științei ne poate arăta căi spre o reluare a unor probleme vechi care ar trebui studiate cu mijloacele cercetării moderne. În sfîrșit, studiul biografiilor și operei marilor cercetători din trecut, mai ales a începuturilor, este de o importanță mare pentru cunoașterea psihologiei geniului și a talentului, pentru înțelegerea mecanismelor și mobilelor creației științifice.

Prin încadrarea istoriei științelor în istoria culturii ajungem să apreciem just locul și valoarea științei și evoluția umanității, să ne dăm seama de influența gîndirii științifice asupra istoriei sociale și politice și invers.

Încă un aport al istoriei științelor în „Universitas litterarum" îl găsim în stabilirea unor legături trainice a științelor despre natură cu științele sociale și istorice. Ea este uneori deficientă în preocupările unor naturaliști contemporani care în felul acesta rămîn unilaterali. Dar dacă vorbim despre unilateralitatea unor naturaliști nu putem să ne ascundem în fața faptului că ea există uneori și la noii sociologi, istorici, literați, filologi. Carențele lor, des observate în cunoașterea naturii, au ca urmare că ei nu știu să pătrundă și din punctul de vedere fizico-chimic și biologic în firea fenomenului om, care îi preocupă în manifestările sale intelectuale.

„Tradiție și înnoire nu sînt două lucruri deosebite, spunea Nicolae Iorga, ci același lucru în momente deosebite și în condiții care nu se aseamănă. A voi să lovești în tradiție înseamnă a condamna la slăbiciune, la nesiguranță, de multe ori la incapacitatea de dezvoltare, la căderea înaintea oricărei lovituri potrivnice, tocmai lucrul nou care se ivește, pentru că el nu poate să-și capete puterea capabilă de rezistență decît în tot ceea ce s-a acumulat, tocmai pentru a se produce".

ECOUL INIȚIATIVEI LA EA ACASĂ

(Urmare din pag. 1)

cu conducerea secției care urmăreau crearea condițiilor tehnico-materiale necesare aplicării inițiativei. Tinerii au fost asigurați cu SDV-uri de bună calitate, pe om și mașină, au fost montate polizoare pe fiecare linie pentru a nu se mai pierde timp la ascuțirea cuțitelor, asistența tehnică pe schimburi s-a întărit ; tinerii cu o pregătire profesională mai slabă au fost repartizați pe lîngă cei mai experimentați".

„Climatul" necesar aplicării inițiativei este menținut zilnic de către organizația U.T.C. Cele patru organizații U.T.C. din secție au avut acum cîteva zile pe ordinea de zi un singur punct : aportul fiecărui tînăr în aplicarea inițiativei. Secretarul Comitetului U.T.C., Ion Nichita, califică aceste adunări ca fiind adevărați catalizatori de care avea nevoie acum inițiativa. De ce ? Opinia utecițtilor a acționat ferm, pînă la ultimul om, în cazul acelor tineri, care mai absentează de la program, care nu-și folosesc rațional timpul de lucru.

Climatul de care vorbea tovarășul Nichita îl menține și „Panoul inițiativei". Un panou, mai concret spus o tablă ca la școală, care nu are nimic grandios dar care magnetizează privirile tuturor muncitorilor la intrarea și ieșirea din schimb. Unii îl privesc cu satisfacție găsindu-și numele trecut la loc de cinste ca o modestă răsplată a conștiinciozității lor în muncă. Alții se grăbesc să treacă cît mai neobservați pe lîngă el știindu-se vinovați.

Am privit și noi panoul la ora ieșirii din schimbul de dimineață. Unii tineri se opreau în fața lui și își căutau numele înscris la rubrica „fruntași". Aici își văd aproape permanent numele Nicolae Nicolae, Constantin Dobre, Constantin Mănăilă. Panoul îi „arată cu „degetul" și pe cei care au întîrziat la program — Dumitru Iorgescu și Armand Craiu. Din spate aud vocea nemulțumită a unui tînăr. „Păi sigur, noi venim la timp, iar Armand vine ultimul. Halal pregătitor !" Tînărul care aruncase aceste suliți pentru întîrzierea tovarășului său de muncă de la program, îl văzuse pe Armand Craiu în spate. Armand Craiu a pus capul în pămînt și a ieșit amărît pe ușa secției.

În rîndul celor care au absentat astăzi nemotivat figurează numele tinerilor Ion Ene, Florea Velciu și Alexandru Neagu.

— Tovarășe Ganea, cine merge acasă la ei să vadă de ce au absentat de la program ? — întreabă secretarul comitetului U.T.C.

— Delegația e deja alcătuită, răspunde Valeriu Ganea. Mă duc și eu.

Raza inițiativei acționează și în afara orelor de program. De cîte ori un membru al colectivului absentează nemotivat de la lucru, cîțiva colegi de muncă îl vizitează acasă pentru a afla cauzele, pentru a discuta cu părinții lui. Dacă motivele sînt neîntemeiate, a doua zi își spune cuvîntul, în întregul său plen, colectivul din care face parte. Absențele sînt văzute la timp și judecate la timp.

Reporterul are ocazia să asiste și la un moment... festiv. Luni, 20 martie. În cadrul secției a II-a prelucrări mecanice are loc o adunare mai puțin obișnuită. Ea este prezidată de... casierul plătitor al secției. Regulamentul inițiativei prevede ca acei tineri care se remarcă în mod deosebit în muncă, care pontează peste 220 de ore lucrătoare pe lună vor fi premiați excepțional din fondul de 1 la sută. Și tocmai acestui scop îi răspunde adunarea de care vorbim. Se aud strigate numele a opt tineri : Dumitru Trocan, Nicolae Nicolae, Gh. Moarcu, Constantin Mănăilă, Constantin Dobre, Gh. Bugnescu, Nicolae Iancu și Nicolae Opepciuc. Opt tineri se îndreaptă spre prezidiu și o sală întreagă îi urmărește cu atenție cum primesc fiecare cîte un plic cu 250 lei în el. După muncă și răsplată.

Ne reîntoarcem împreună cu tovarășul Ion Nichita la sediul comitetului U.T.C. pe uzină. Un telefon întrerupe discuția noastră :

— Alo, da, Comitetul U.T.C. la telefon. Nichita, da... Cine e la aparat ? Tovarășa Tecșor ?... Cum să nu, sîntem bucuroși de oaspeți...

Convorbirea se termină și tovarășul Nichita ne dă lămuriri.

— Era tovarășa Anica Tecșor, secretara comitetului U.T.C. de la Fabrica de confecții și tricotaje. Spune că la ei în fabrică inițiativa a stîrnit un viu interes și ar dori să ne viziteze pentru a afla cum o aplicăm noi.

Chiar în poarta uzinei, la plecare, ne-am întîlnit cu tinerele de la Fabrica de confecții și tricotaje care veneau în schimb de experiență. Cînd vom fi invitați să scriem despre aplicarea inițiativei și în fabrica lor ?

Prin Muzeul regional de artă Dobrogea

Foto: AGERPRES

ÎN SEMN DE SOLIDARITATE

(Urmare din pag. 1)

rința „Adevărul" și „Dimineața" de sub direcția lui Constantin Mille, care apărau cauza țăranilor). Atmosfera era agitată, spiritele frămîntate, ceea ce, din punct de vedere didactic, se solda cu deficite importante, chiar la elevii eminenți, lucru aparent de neînțeles pentru unii profesori.

Cîteva momente mi s-au întipărit cu mai mare forță în memorie și de aceea nu le-am uitat și nu le voi uita, chiar afectiv vorbind, niciodată. Mai întîi apariția celebrei poezii „1907" a lui Vlahuță în „Viața românească", act de curaj extraordinar pentru vremea aceea. În numărul imediat următor al revistei satirice „Furnica" (director : G. Ranetti), a apărut, pe prima pagină, o admirabilă caricatură, în culori (autor, cred, Murnu), cu Carol I pe tron și alături de el, mărunt și meschin, D. A. Sturdza, primul ministru liberal, nou numit, iar drept „legendă" versul inițial din poezia lui Vlahuță : „Minciuna stă cu regele la masă". Al doilea moment, pe de o parte tragic, date fiind împrejurările, pe de alta comic, din cauza imensei lui ipocrizii : îmbrățișarea (sub formă de sărut autentic) a aceluiași politician cu Tache Ionescu în Camera Deputaților, scenă de asemenea... imortalizată de „Furnica". Înainte de formarea guvernului liberal (răscoalele începuseră sub un guvern conservator, prezidat de Gh. Gr. Cantacuzino, Nababul, cum i se spunea, din cauză că era, după rege, cel mai bogat om al țării), diverși politicieni și-au spus părerea cu privire la situație. Nu pot uita cinismul, plin de profund dispreț pentru nefericiții țărani, conținut în formula emisă de Petru P. Carp, șeful aripei drepte a partidului conservator : „Întîi represiune și apoi vom aviza !". Dintre numeroasele acte de reprimare sălbatică a răscoalelor cel mai înspăimîntător a fost cel ordonat de comandantul Corpului I de Armată (Craiova), generalul Gigurtu : bombardarea cu tunurile a satului Băilești, care, înțelege oricine, a fost ras de pe fața pămîntului. 11 000 de țărani au fost uciși de-a lungul acestor evenimente, care au găsit ecoul cuvenit în operele scriitorilor și artiștilor patrioți ai epocii, precum și în articolele gazetarilor și publiciștilor curajoși și sensibili la asuprire și nedreptate.

ZILNIC ● Ştiri însemnări comentarii ● Ştiri însemnări comentarii ● Ştiri însemnări

DE PESTE HOTARE

BIRMANIA. — Portul din Rangoon

Foto: GH. VINTILĂ

Vizita

Nici nu au fost bine sigilate registrele şi buletinele de vot ale ultimelor alegeri prezidenţiale desfăşurate în Nicaragua şi iată că noul preşedinte al acestei ţări, generalul Anastasio „Tachito" Somoza, a şi plecat într-o prima vizită în străinătate. Aşa se face că la 18 martie, un avion special l-a adus pe Somoza pe aeroportul internaţional Kennedy din New York. Oficial este vorba de o „vizită de bunăvoinţă", programată pentru o perioadă de zece zile. Numeroşi observatori consideră însă că această călătorie a fost iniţiată de Somoza în scopul de a adresa personal mulţumirile sale guvernului S.U.A. pentru sprijinul acordat în perioada campaniei electorale, care s-a concretizat prin „alegerea" lui în postul de preşedinte al Nicaraguei.

Întîmpinat cu multă „căldură" de oficialităţile nord-americane, generalul Somoza a ţinut să facă o primă declaraţie televizată. Termenii folosiţi au fost aleşi cu cea mai mare grijă pentru a face cît mai multă plăcere gazdelor sale. Şi astfel, noul preşedinte nicaraguaian a anunţat că va desfăşura o largă campanie pentru „eliminarea oricăror sentimente antiamericane" din inimile poporului său. De fapt, prin această declaraţie, Somoza nu a făcut altceva decît să recunoască existenţa acestor sentimente. Cu gîndul la eventualele împrumuturi, arme şi, de ce nu, daruri din partea Washingtonului, „Tachito" a reafirmat, în interviul său, sprijinul deplin acordat intervenţiei S.U.A. în Republica Dominicană şi aprobarea sa faţă de planurile Pentagonului de creare a aşa-ziselor „forţe permanente interamericane" menite să intervină împotriva mişcărilor de eliberare naţională de pe continentul latino-american.

La numai 24 de ore după sosirea preşedintelui nicaraguaian în S.U.A. în unele ziare nord-americane s-a strecurat o „indiscreţie": în drum spre New York, generalul Somoza s-a întîlnit în secret cu preşedintele Salvadorului, colonelul Fidel Sanchez Hernandez. Rezultatele acestei întîlniri sînt ţinute ascunse în Nicaragua şi Salvador. Dar, după cum au arătat ziarele, întîlnirea dintre cei doi preşedinţi a avut scopul realizării unei înţelegeri mai mari între guvernele militare ale ţărilor Americii centrale, în vederea intensificării represiunilor împotriva cercurilor progresiste. Printr-o coincidenţă, de loc întîmplătoare, cu puţin înaintea acestei întîlniri, pe aeroportul salvadorian Ilopango, sosise cu un avion special, preşedintele Hondurasului, colonelul Lopez Arelano, care a avut la rîndul lui convorbiri secrete cu colonelul Hernandez.

Este posibil ca generalul Somoza să fi venit acum în S.U.A. pentru a comunica interlocutorilor săi nord-americani rezultatele acestor convorbiri. Este vorba în esenţă de elaborarea unor noi planuri represive în America centrală, care s-au bucurat întotdeauna de „înţelegerea" guvernului S.U.A.

I. R.

Ancheta lui Jim Garrison

Procurorul Jim Garrison a obţinut miercuri din partea unui mare juriu (Camera de punere sub acuzare — n. r.) inculparea lui Clay Shaw sub acuzaţia de complot pentru asasinarea fostului preşedinte al S.U.A., Kennedy.

Această procedură, aleasă de procurorul Garrison, permite Ministerului public să păstreze secretul asupra dosarelor anchetei pînă în momentul procesului, evitîndu-se în acest fel să se comunice apărării piesele dosarului.

În acelaşi timp, avocatul Dean Andrews, inculpat pentru mărturii false, a compărut din nou miercuri în faţa Camerei de punere sub acuzare, pentru a fi interogat referitor la atitudinea lui în procesul care urmează să înceapă în legătură cu acest asasinat.

Andrews, pe care Lee Harvey Oswald, asasinul prezumtiv al preşedintelui Kennedy, l-a consultat în 1963 pentru o serie de afaceri minore, a depus mărturie în faţa comisiei Warren, afirmînd că un oarecare Clay Bertrand i-a cerut să plece la Dallas imediat după asasinat, pentru a-l apăra pe Oswald. El a afirmat atunci că nu ştia cine este acest Clay Bertrand. Or, procurorul Garrison îl acuză acum că în mod deliberat a indus în eroare comisia Warren, deoarece Andrews ştia că Clay Bertrand nu este altul decît Clay Shaw, acuzat de el de a fi complotat împreună cu pilotul David Ferrie şi cu Oswald pentru asasinarea preşedintelui Kennedy.

Andrews a fost pus însă în libertate pe o cauţiune de 1 000 de dolari.

Tot miercuri, principalul martor al acuzării, Perry Russo, a compărut din nou în faţa Camerei de punere sub acuzare, pentru a fi interogat în legătură cu complotul privind asasinarea lui Kennedy. După interogatoriu, care a durat mai mult de o oră şi jumătate, el a refuzat să facă vreo declaraţie ziariştilor.

„Pădurea spînzuraţilor" tradusă în Anglia

Miercuri seara a avut loc la ambasada Republicii Socialiste România din Londra un cocteil oferit cu prilejul apariţiei în limba engleză a romanului „Pădurea spînzuraţilor" de Liviu Rebreanu. Au luat parte critici literari de la ziare şi publicaţii de specialitate, precum şi de la B.B.C., reprezentanţi ai unor edituri londoneze, personalităţi ale vieţii culturale şi artistice.

Împreună cu romanele „Ion" şi „Răscoala", romanul „Pădurea Spînzuraţilor" a fost apreciat de critica literară din Marea Britanie ca fiind una din contribuţiile importante ale lui Liviu Rebreanu la literatura universală.

Avertismentul

• Mafia contra Robert Kennedy • Lovitura de teatru de la Chattanooga • „Napoleonul camionarilor" în închisoare

De zece zile, locuinţa din New York a lui Robert Kennedy este păzită în permanenţă de poliţie. Un comunicat al direcţiei poliţiei new-yorkeze preciza că „măsurile instituite au fost absolut necesare pentru apărarea securităţii senatorului". Reporterii au remarcat că senatorul de New York nu se mulţumeşte cu paza asigurată de autorităţi. El se deplasează însoţit de o „gardă particulară".

Teribilul pericol care-l pîndeşte pe fostul ministru de justiţie are un nume cu rezonanţă. El se numeşte MAFIA. Uriaş trust al delicvenţei, grupînd (după datele Biroului Federal de Investigaţii) aproximativ 750 000 de „certaţi cu legea", Mafia este o veritabilă instituţie. Născută în „epoca de aur" a gangsterilor, în anii 30, Mafia şi-a modificat, pe parcurs, zona de activitate. De fapt ea a ajuns azi la o putere şi influenţă la care un Al. Capone nici nu putea visa în perioada prohibiţiei şi a gangsterismului clasic. O vastă reţea de tripouri, un mecanism perfecţionat de şantaj, permit Mafiei să acţioneze în cele mai variate sfere ale vieţii Americii de azi. Inclusiv în sferele vieţii politice. (Numele unuia din capii Mafiei, Carlos Marcellos, figurează în dosarul procurorului Garrison, privind asasinarea preşedintelui Kennedy).

Cu această putere interlopă a intrat în conflict declarat Robert Kennedy. În mare, conflictul s-a declanşat cu cîţiva ani în urmă. În mai 1961, Bob Kennedy, pe atunci ministru de justiţie a anunţat că a început să studieze dosarul Mafiei şi că e decis să pornească o „operaţiune de curăţire". Cîteva zile mai tîrziu, s-a aflat despre unele „avertismente discrete" sosite pe adresa ministrului. Bob Kennedy nu s-a intimidat. El a trecut la atac. Pe biroul lui se aflau depoziţiile lui Joe Valachi, unul din şefii Mafiei, unicul care a vorbit. Una din dezvăluirile depoziţiei privea legăturile Mafiei cu „Napoleonul transporturilor" faimosul preşedinte al sindicatelor transporturilor rutiere (Teamsters), Jimmy Hoffa.

Încă din anul 1958 conducătorii sindicatului transporturilor au fost acuzaţi de pactizare cu reţeaua de gangsteri şi traficanţi. Hoffa a jucat atunci cartea dură: „Dacă lansez un ordin de grevă — a ameninţat el — New Yorkul va muri de foame, alimentele vor putrezi în porturi şi gări. Nu vă amestecaţi şi lăsaţi-mă în pace". În 1960 „Jimmy cel dur" a fost prins cu mîţa-n sac. S-a descoperit că zeci de milioane de dolari din fondurile sindicatului au fost deturnate. „Investiţii imobiliare în folosul sindicatului" — a declarat Hoffa. Cercetările băteau pasul pe loc. Depoziţiile lui Joe Valachi au adus însă afacerea pe o pistă nouă. Misterioasa destinaţie a fondurilor deturnate a apărut la lumină. „Investiţiile imobiliare" erau destinate de fapt reţelei de tripouri şi finanţau un întreg sistem de trafic ilicit, afaceri veroase.

„Napoleonul camionarilor" a încercat din nou şantajul: „O singură vorbă şi toate transporturile terestre vor paraliza". Fără succes. Ministerul de justiţie l-a trimis în faţa tribunalului sub acuzaţia de fraudă şi şantaj. Verdictul — cinci ani închisoare. Jimmy a introdus imediat apel la Curtea de casaţie din Chattanooga (Tennesee). Acolo avea mulţi „prieteni buni" în juriu. Dar, lovitură de teatru: Hoffa a fost acuzat de a fi încercat să corupă membrii juriului. Verdictul — opt ani închisoare. „Este opera ministrului" — a mormăit, strîngînd fălcile „Jimmy cel dur". Şi nu s-a ferit să declare ziariştilor că „nu e dintre cei care uită uşor". Puternicii prieteni ai lui Hoffa au avut grijă să-l avertizeze mai tranşant pe ministrul justiţiei. „Necunoscuţi" i-au atras atenţia lui Robert Kennedy prin telefon şi prin scrisori că în ziua cînd Jimmy va intra în închisoare casa lui va sări în aer.

După multe tărăgănări, şi după respingerea succesivă a două noi apeluri, Jimmy Hoffa a fost întemniţat la 5 martie într-o închisoare din Pensylvania. El ar trebui să rămînă acolo 13 ani.

Va declanşa într-adevăr întemniţarea lui Hoffa mecanismul răzbunării Mafiei? Ministrul de justiţie Robert Kennedy a vădit, evident, curaj, atacînd frontal „sindicatul crimei". Senatorul de New York nu poate însă să nu fie precaut. Mafia nu e o instituţie neglijabilă.

EM. RUCĂR

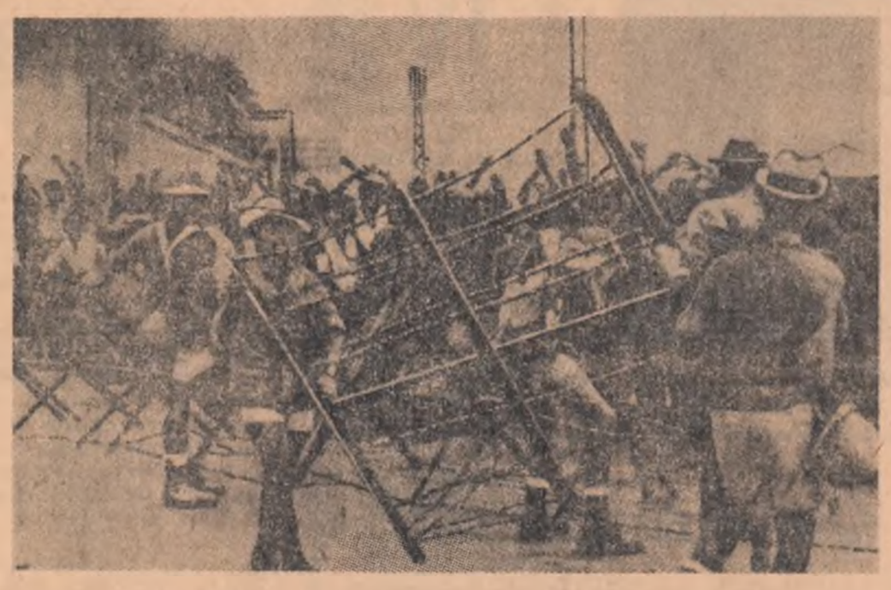

În ultimele zile, la Djibouti a domnit încordarea. Autorităţile au luat măsuri severe. Fotografia noastră înfăţişează militari ridicînd baricade din sîrmă ghimpată

Frontul din Mozambic

250 de tineri curajoşi au început lupta. Era în septembrie 1964, cînd în paginile ziarelor şi-au făcut loc primele ştiri privind operaţiunile armate din Mozambic. Mici grupuri de partizani trecuseră la acţiune. Superioritatea duşmanului nu îi intimida pe tinerii patrioţi. Luptau pentru o cauză nobilă, cauza libertăţii poporului lor şi această convingere le înmulţea forţele, le dăruia puteri nebănuite.

În lunile care s-au scurs, grupurile minuscule de partizani s-au transformat în puternice detaşamente bine instruite şi înarmate. După revista londoneză OBSERVER, Frontul de Eliberare din Mozambic (Frelimo) dispune de 7 000 luptători în mare majoritate aflaţi la vîrsta generoasă a tinereţii precum şi 3 000 de cadre capabile să ducă muncă politică şi de organizare, să reprezinte germenii viitoarei administraţii. Autorităţile portugheze au fost alungate din provinciile Kabu-Delgadu şi Niasa iar în provinciile Zambezia şi Teti reprezentanţii Lisabonei nu mai deţin controlul decît asupra unor zone urbane restrînse. Amploarea pe care au dobîndit-o acţiunile partizanilor au obligat Portugalia să sporească de patru ori efectivele trupelor pe care le-a dislocat în Mozambic. În prezent, trupele colonialiste dispun de 50 000 de soldaţi. Nereuşind să lichideze mişcarea patriotică prin acţiuni militare (deşi comunicatele de la Lisabona au vestit-o periodic), colonialiştii recurg la sălbatice mijloace de represiune împotriva populaţiei civile. Metoda nu este originală: ea a mai fost experimentată, cu aceeaşi lipsă de eficacitate, şi în Angola. Napalmul transformă în scrum sate întregi. Locuitorii acestor aşezări sînt tîriţi în adevărate lagăre de concentrare (denumite „sate strategice" — vă amintiţi de Vietnam?) în care sînt supuşi muncii forţate şi exterminării prin foamete şi epidemii. Rezultatele sînt dezamăgitoare pentru iniţiatorii represiunilor. „Războiul de guerilă şi alte forme de activitate ale Frelimo cuprind acum circa o treime din suprafaţa ţării — a declarat liderul Frontului de Eliberare din Mozambic, Eduardo Mondlane. O cincime din teritoriul Mozambicului se află sub controlul nostru (circa un milion de locuitori din populaţia totală de şapte milioane)".

Lupta patrioţilor se desfăşoară în condiţii dificile, solicită spirit de sacrificiu, nenumărate jertfe. „Trebuie să spunem că în prezent întîmpinăm încă o serie de greutăţi — arăta Eduardo Mondlane. Nu am depăşit încă stadiul luptelor de guerilă pentru a duce un război de poziţii. Ne aflăm într-o perioadă de tranziţie". Eroismul populaţiei este un izvor inepuizabil de forţă. În zonele eliberate funcţionează o administraţie nouă, s-au amenajat şcoli şi spitale, s-au creat baze pentru instruirea partizanilor. În multe sate s-au format miliţii populare care intră în acţiune cu promptitudine ori de cîte ori unităţile colonialiste îşi fac apariţia pentru a teroriza populaţia.

Oficialităţile portugheze, exasperate de eşecul măsurilor de „pacificare", caută febril o formulă miraculoasă care să oprească degradarea poziţiilor lor. La Lisabona s-a lansat ideea de a se trimite în Mozambic un milion de portughezi care ar urma să devină un fel de „forţe de ocupaţie civilă" menite să asigure perpetuarea dominaţiei coloniale. Milionul de oameni ar urma să fie recrutat din dezmoşteniţii soartei, din oameni nevoiaşi pentru care petecul de pămînt oferit în Mozambic ar putea reprezenta o şansă de a se salva din mizerie. Planul ar avea avantajul de a rezolva parţial şi problema şomajului care sufocă economia portugheză. Dar deplasarea unei asemenea mase de oameni reprezintă o operaţiune care depăşeşte puterile Lisabonei. Şi apoi, cei un milion de oameni sînt dispuşi să devină un instrument de represiune? Autorităţile au îndoieli în privinţa „siguranţei" pe care ei le-o inspiră. S-ar părea că, deocamdată, planul are toate şansele de a rămîne pe hîrtie.

Din Laurenco Marques ştirile sînt deobicei de un laconism enervant. Domnii colonialişti doresc să păstreze tăcerea în jurul realităţilor din Mozambic. Dar adevărul circulă fără încuviinţarea lor.

M. RAMURA

SCURTE ŞTIRI ● SCURTE ŞTIRI

● GENERALUL Lewis Hershey, directorul serviciilor de recrutare din S.U.A., a fost împiedicat de studenţi să ţină o conferinţă la Universitatea Howard din Washington. În momentul în care generalul rostea primele cuvinte, numeroşi studenţi au început să scandeze lozinci antimilitariste. După o scurtă consultare cu profesorii universităţii, generalul Hershey a hotărît să renunţe la conferinţă.

● SERVICIUL de presă al U.N.E.S.C.O. (Organizaţia Naţiunilor Unite pentru educaţie, ştiinţă şi cultură) a anunţat că Guyana a semnat actul de constituire al organizaţiei şi a devenit al 121-lea stat membru al U.N.E.S.C.O.

● ÎNTR-O declaraţie făcută în Senatul american, Ernest Gruening, senator din partea statului Alaska, a criticat politica guvernului federal faţă de populaţia băştinaşă din Alaska, caracterizînd-o drept discriminatorie. Gruening a acuzat guvernul federal că acordă o atenţie insuficientă dezvoltării economice a acestui stat.

Indienii şi eschimoşii care populează regiunile nordice şi vestice ale statului Alaska, a spus Gruening, trăiesc în condiţiile unei „profunde stagnări economice".

● LEGEA cu privire la naţionalizarea industriei siderurgice, adoptată de cele două corpuri legislative ale Parlamentului britanic, a intrat oficial în vigoare ieri seară, cînd a fost aprobată de regina Angliei. Legea prevede renaţionalizarea a 13 mari firme siderurgice, care acoperă 90 la sută din producţia naţională, şi acordarea unor îndemnizaţii de circa 485 milioane de lire sterline acţionarilor expropriaţi.

ORGANIZAŢIA Mondială a Sănătăţii (O.M.S.) a anunţat că epidemia de holeră care a izbucnit în 1961 în Insulele Celebes din Indonezia a luat proporţii răspîndindu-se în diferite regiuni ale Asiei. În prezent, această epidemie a cuprins 20 de ţări şi s-au înregistrat aproximativ 29 000 de cazuri de îmbolnăvire şi peste 4 000 de decese. Directorul general adjunct al O.M.S., Payne, a declarat într-o conferinţă de presă că dacă se iau măsuri imediate la constatarea infecţiei, nu există riscul ca epidemia să ia proporţii catastrofale. Aplicîndu-se tratamentul necesar la timp, mortalitatea provocată de holeră este redusă la mai puţin de 1 la sută.

● ÎNTĂRIRI ale poliţiei au sosit la Pointe-A-Pitre, capitala teritoriului francez Guadelupa, situat în regiunea Mării Caraibilor, unde în ultimele zile s-au produs incidente violente între populaţia de culoare şi cea europeană. Trupe au fost chemate în ajutorul poliţiei, pe străzile oraşului patrulează detaşamente înarmate. Autorităţile franceze au ordonat închiderea tuturor localurilor din oraş şi au interzis gruparea cetăţenilor pe străzi. Agenţia U.P.I. subliniază că în urma acestor măsuri pare să fi fost restabilit un calm aparent, dar autorităţile se tem de reizbucnirea incidentelor.

● MIERCURI noaptea la Cape Kennedy a fost lansat cu ajutorul unei rachete „Delta", un nou satelit de telecomunicaţii care va asigura legătura dintre America de Nord şi Europa. La 30 de minute după lansare, Administraţia naţională pentru problemele aeronauticii şi cercetarea spaţiului cosmic a anunţat că satelitul s-a plasat pe o orbită temporară deasupra Atlanticului. Sîmbătă după-amiază, satelitul urmează să fie înscris pe orbita definitivă.

● DIN BAGDAD se anunţă că guvernul irakian a adoptat o serie de măsuri excepţionale de amnistie. Printr-un decret semnat de primul ministru Taleb, procesul intentat fostului premier Abdel Razzak şi altor 13 ofiţeri care au participat la tentativa de lovitură de stat din 30 iunie 1966 a fost suspendat.

A fost, de asemenea, întreruptă anchetarea fostului ministru al economiei, Aziz el Hafez, acuzat de a fi favorizat, în calitate de membru al guvernului, firme în care avea interese personale.

Lira sterlină cu... 100 pence

Camera Comunelor a aprobat în a doua lectură, cu 261 de voturi pentru şi 169 contra, proiectul de lege privind introducerea monetei cu diviziuni zecimale în februarie 1971. Se ştie că în prezent lira sterlină se subdivide fie în 240 de pence, fie în 20 şilingi. Din 1971 ea va avea 100 pence.

Votul a fost precedat de o îndelungată dezbatere între partizanii şi adversarii reformei. Conservatorii au avut posibilitatea de a se pronunţa în favoarea sau împotriva reformei, după cum consideră de cuviinţă. În schimb, conducerea laburistă a obligat întregul grup parlamentar să voteze în favoarea reformei.

Proiectul de lege mai are de trecut cîteva stadii, înainte de a fi supus spre semnare, reginei.

Vom vorbi cu... delfinii?

„Vrem să vorbim cu delfinii şi de aceea sîntem hotărîţi să le studiem limbajul", a declarat unui corespondent TASS savantul sovietic Vsevolod Belkovici sub conducerea căruia în U.R.S.S. se efectuează observaţii asupra delfinilor, unele din cele mai interesante animale. Pînă în momentul de faţă s-au făcut multe înregistrări ale limbajului delfinilor şi s-a încercat descifrarea acestuia. V. Belkovici consideră că delfinii nu vor putea fi învăţaţi să vorbească o limbă umană din cauza particularităţilor structurii aparatului lor vocal.

Spectrul semnalelor emise de delfini este între 150 şi 200 000 herţi, cuprinzînd deci şi un diapazon inaccesibil auzului uman. Tocmai în aceasta constă, după părerea oamenilor de ştiinţă, una din principalele dificultăţi ale stabilirii unor contacte verbale între om şi delfin.

În principiu aproape cu toate animalele se poate stabili o „înţelegere reciprocă" şi dresarea animalelor şi păsărilor, practicată de secole, este o dovadă în acest sens. Dar nivelul contactelor, adică gradul înţelegerii reciproce, depinde în ultimă instanţă de gradul de dezvoltare a creierului animalelor. Or, după cum au demonstrat specialiştii, instruirea delfinilor se poate face într-un ritm la fel de rapid ca şi la om.

Oamenii de ştiinţă au stabilit că există 400 de diferite semnale — cuvinte cu ajutorul cărora delfinii comunică între ei. Au fost găsite cuvinte „internaţionale", cunoscute şi înţelese de toţi delfinii, indiferent de specie. Colaboratorii Institutului de morfologie al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. au reuşit să descifreze cîteva din aceste cuvinte. Semnalele descifrate sînt legate în special de sentimentul satisfacţiei în timpul hrănirii, de sentimentul de alarmă în cazul unui pericol. Altele sînt semnale de chemare.

Studiind limbajul delfinilor, specialiştii speră să găsească cheia descifrării lui şi să întocmească un „dicţionar" pentru a putea comunica cu aceste animale.

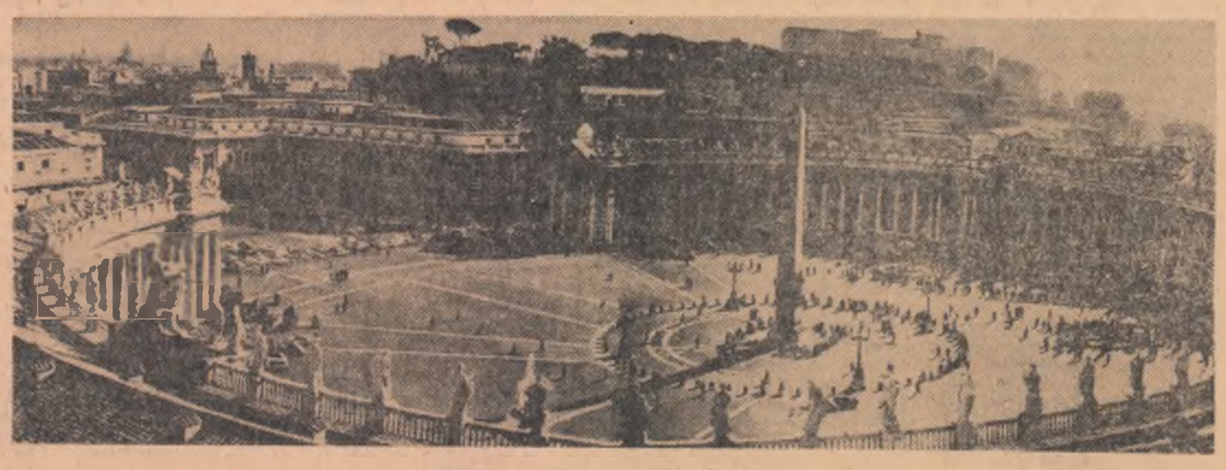

ITALIA. — Piaţa Sf. Petru din Roma

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".